

C Kontraktsbestemmelser

C3 Spesielle kontraktsbestemmelser

Innhold

1	Definisjoner	4
2	Kontraktsdokumenter	7
3	Mål for kontrakten og dens gjennomføring.....	7
3.1	Samfunnsansvar	7
3.2	Mål og arbeidsform	7
3.3	Mål for drift og vedlikehold	8
4	Krav til utførelse av drift og vedlikehold	9
5	Trafikkavvikling	11
6	Byggemøter.....	12
7	Oppstartmøte, samhandlingsprosess og samarbeidsmøter	12
7.1	Oppstartmøte og samhandlingsprosess.....	12
7.2	Samarbeidsmøter	12
8	Styring av kontrakten – kvalitetssystem og kvalitetsplan	12
8.1	Krav til kvalitetssystem	12
8.2	Ressurs-, organisasjons- og beredskapsplan.....	13
8.3	Aktivitetsplaner	13
8.3.1	Plan for, gjennomføring av og krav til inspeksjoner og kontroll.....	13
8.3.2	Øvrige aktiviteter	14
8.3.3	Beredskapsplan	14
8.4	Meldinger, rapportering og dokumentasjon	15
8.4.1	Generelt	15
8.4.2	Elektronisk rapportering	15
8.4.2a	Bruk av og rapportering i ELRAPP.....	15
8.4.2b	Bruk av og dokumentasjon/rapportering i Plania	15
8.4.3	Melding og rapportering om hendelser, vegarbeid, skader, feil, mangler og farlige forhold	16
8.4.4	Rapportering av trafikkforhold.....	16
8.4.5	Øvrig rapportering til VTS	16
8.4.6	Journalføring.....	16
8.4.7	Dokumentasjon av inspeksjon og kontroller	17
8.4.8	er ikke i bruk i denne kontrakten.....	17
8.4.9	Dokumentasjon av utført arbeid og framdrift (jf. kap. C1, pkt. 23) ...	17
8.4.10	Rapportering av framdrift.....	17
8.4.11	er ikke i bruk i denne kontrakten.....	18
8.4.12	Objektregistrering.....	18
8.5	Behandling og rapportering av mangler og avvik	18
9	Informasjon.....	19
9.1	Generelt om informasjon til publikum	19
9.2	Henvendelser til entreprenøren.....	19
9.3	er ikke bruk i denne kontrakten	19
9.4	Innmelding til VTS.....	19
10	Entreprenørens sikkerhetsstillelse	19

C Kontraktsbestemmelser

C3 Spesielle kontraktsbestemmelser

2022-08-10

11 Forsikringer	19
12 Ansvar for skader	19
13 Krav mot tredjemann.....	19
14 Erstatningskrav fra tredjemann mot byggherren, entreprenøren eller begge - Saksbehandling og opplysningsplikt - Regress	20
14.1 Saksbehandling og opplysningsplikt	20
14.2 Regress	20
15 Skade på objekter som inngår i kontrakten påført av kjent/ukjent motorvogn ...	20
15.1 Entreprenørens rapportering.....	20
15.2 Gjennomføring av sideentreprise administrert av annen entreprenør som utfører arbeid for Troms og Finnmark fylkeskommune.....	21
15.3 Oppgjør.....	21
16 Eksisterende kabler og ledninger	22
17 Riggplass.....	22
18 Kontor, lager eller andre lokaler for byggherren.....	22
19 Grunn – grunneiere	22
20 Samordning mot andre vegholdere.....	22
21 Samordning med andre entrepriser eller byggherrens egne arbeider	23
22 Bruk av byggherrens bygninger og materiell	23
23 Objekter med utilfredsstillende tilstand.....	23
24 Generelt informasjonsgrunnlag fra byggherren	23
25 Myndighetskrav – tillatelser	23
26 Meldinger fra byggherren.....	23
27 Ekstraordinære værforhold	23
28 Regningsarbeider og utstyr til bruk ved arbeidsvarsling og trafikkavvikling	24
28.1 Regningsarbeider (jf. kap. C2, pkt. 20)	24
28.2 Utstyr til bruk ved arbeidsvarsling og trafikkavvikling. Utgår	24
29 Priser og prisnivå.....	24
30 Energi-, vann- og avløpskostnader	25
31 Objekter som skal anskaffes av entreprenøren, men der anskaffelseskostnaden ikke skal innkalkuleres i prisene i kap. E3.....	25
32 Prisregulering	25
33 Feil i objektvolum	26
34 Mengdekontroll.....	26
35 Endringer og faktura for sluttoppgjør	26
36 Forlengelse av kontrakt	26
36.1 Generelt	26
36.2 Regulering av rundsumprosesser i kap. E3	27
36.3 Regulering av øvrige prosesser i kap. E3 og timepriser i kap. E4.....	27
36.4 Øvrige bestemmelser	27
37 Årsfordeling og fakturering.....	27
37.1 Årsfordeling av kontraktssum for rundsumprosesser.....	27
37.2 Faktureringsplan	28
37.3 Faktura	28
38 Forskudd	28
39 Innestående beløp	29
40 Sanksjoner.....	29
41 Arbeid med reklamasjonsansvar	29
42 Avlevering og overtagelse	29
42.1 Avlevering ved kontraktsoppstart.....	29

C Kontraktsbestemmelser

C3 Spesielle kontraktsbestemmelser

2022-08-10

42.1.1	Forberedelse.....	29
42.1.2	Avlevering	30
42.2	Overtagelse ved kontraktsavslutning.....	30
42.2.1	Forberedelse.....	30
42.2.2	Overtagelse	30
42.3	Overtagelse av objekter som tilføres i kontraktsperioden	30
43	Helse, miljø og sikkerhet (SHA og YM)	30
43.1	SHA-plan	30
43.2	Hovedbedrift og samordningsansvar	31
43.3	Opplæring og kompetanse	31
43.4	Arbeidsvarslingsplan	31
43.5	Ytre miljø.....	31
43.6	Spesielle bestemmelser om forholdet til håndbok R512 HMS ved arbeider i vegtunneler	32
43.7	Avfallshåndtering	33
43.8	Dokumentasjon og rapportering	33
43.9	Byggherrens sanksjonsrett.....	33
44	Krav til bruk av lærlinger	33

1 Definisjoner

Arbeidsvarsling	Samlebegrep som omfatter varsling, sikring og trafikkregulering i forbindelse med gjennomføring av arbeid på og langs veg.
Avvik	Tilstand/situasjon som ikke er i samsvar med kravene i kontrakten. Dette omfatter også situasjoner der det er gitt rom for tiltakstid. F.eks. vil et skjevt skilt være et avvik også før det har gått 4 uker. Begrepet kan også inkludere standardavvik som ligger utenfor det entreprenøren har ansvar for å utbedre.
Dokumentere Dokumentasjon	Framstille, samle og sammenstille informasjon i dokumenter uansett medium (papirdokument, datafiler, fotografi, videoopptak, mm) i den hensikt å bevise eller sannsynliggjøre et påstått forhold (behov, tilstand, hendelse, utført aktivitet, mm). Kontraktskrav om «dokumentasjon» eller «å dokumentere» innebærer at entreprenøren skal oppbevare dokumentasjonen slik at den kan oversendes til eller framvises for byggherren på forespørsel fra byggherren.
Driftskontrakt	Entrepriekontrakt for drift og vedlikehold, omfatter både driftsoppgaver og vedlikeholdsoppgaver.
Egenkontroll	Den kontroll med tilhørende dokumentasjon og rapportering som entreprenøren selv skal gjøre i henhold til krav blant annet i kap. C3, pkt. 8.
Funksjon	Beskrivelse av et objekts anvendelse eller for anvendelsen nødvendig egenskap.
Funksjonsansvar	Helhetlig ansvar for beslutning, planlegging, prosjektering, utførelse, kvalitetssikring, oppfølging, dokumentasjon og rapportering av tiltak som er nødvendig for å overholde kontraktens krav samt dokumentasjon og rapportering av resulterende tilstand og funksjon.
Funksjonskrav	Funksjon spesifisert i målbare termer.
Funksjons- spesifikasjon	Spesifikasjoner basert på funksjonskrav.
Hendelser	Ulykker, kjøretøyhavari, skred, flom, atmosfæriske utladninger, hærverk, skade på objekt, arrangement etc.
Mangel	Det foreligger mangel dersom kontraktsarbeidet ikke er i den stand byggherren har krav på etter kontrakten, og dette skyldes forhold entreprenøren svarer for.

C Kontraktsbestemmelser

C3 Spesielle kontraktsbestemmelser

2022-08-10

Objekt	Fysiske bestanddeler på, i og langs vegen som beskrives gjennom type/geometri, lokalisering, egenskaper, tilstand og antall/lengde/areal/volum e.l.
Objekt-registrering	Registrering, dokumentasjon og rapportering av antall/lengde/areal/volum e.l., endringer av antall/lengde/areal/volum e.l. inkl. tidspunkt for endringen, lokalisering og tilstand for objekter f.eks. med henblikk på ajourhold av NVDB-registre.
Rapport Rapportere	Innberetning til byggherren med informasjon om forhold eller situasjon (tilstand, hendelse, utført aktivitet, mm). Kontraktskrav om «rapport» eller «å rapportere/rapportering» innebærer også krav om dokumentasjon av det aktuelle forholdet. Kontraktskrav om «rapport» eller «å rapportere/rapportering» innebærer at entreprenøren på eget initiativ skal oversende informasjonen til byggherren, med mindre annet framgår av den spesifikke sammenhengen begrepet brukes i.
Sideanlegg (plass)	Anlegg langs veg, adskilt fra vegen og med egen inn- og utkjøring. Omfatter rasteplass, døgnhvileplass, delområde ved ferjekai, kollektivknutepunkt, godsterminal, omlastingsplass, parkeringsplass, kjettingplass, kontrollplass m.m.
Sideentreprenør	Entreprenører som på samme sted har selvstendige kontrakter med byggherren om utførelse av arbeider.
Troms og Finnmark fylkeskommune	Forvaltnings-/myndighetsorganisasjonen Troms og Finnmark fylkeskommune (omfatter mer enn bare byggherrerollen).
Stikkprøve- kontroll	Byggherrens systematiske kontroll for oppfølging av tilstanden på vegnettet.
Trafikkareal	Areal (veg, gate, fortau, bru, kai, plass e.l.) beregnet for ferdsel, parkering, venting eller stopp av fotgjengere eller kjøretøy.
Tredjepart	Alle andre enn entreprenøren, byggherren og vegeieren/vegforvalteren.
Vegbane	Kjørefelt, sykkelfelt, sperreområde, lomme, parkeringsfelt, kantsteinsklaring og skulder.
Vegkant	Linje i kant av vegbanen/trafikkarealet, der vegskulder går over i grøft/skråning/grøntareal, eller der trafikkareal møter tilstøtende konstruksjon (mur, bygning e.l.).

C Kontraktsbestemmelser

C3 Spesielle kontraktsbestemmelser

2022-08-10

Vegnett Veger inkludert sideanlegg og gang- og sykkelveger med tilhørende objekter inkludert sideområder, utstyr og installasjoner som omfattes av kontrakten.

Vegområde Areal som eies eller forvaltes av Troms og Finnmark fylkeskommune.

For elektroteknisk terminologi gjelder definisjoner i NEK 450.

Begrep og forkortelser

AUS	Arbeid under spenning.
autorisasjons-forskriften	Forskrift om autorisasjon for virksomhet som utfører installasjon og vedlikehold av elektronisk kommunikasjonsnett
Brutus	Statens vegvesens FDV-system for bruer.
DSB	Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap.
ELRAPP	System for elektronisk rapportering og oppfølging av oppgaver relatert til driftskontrakter.
ekomforskriften	Forskrift om elektronisk kommunikasjonsnett og elektronisk kommunikasjonstjeneste
FDV	Forvaltning, drift og vedlikehold.
FEBDOK	Dataprogram for beregninger av elektriske anlegg.
FEF	Forskrift om elektriske forsyningsanlegg
FEL	Forskrift om elektriske lavspenningsanlegg.
FEU	Forskrift om elektrisk utstyr.
FEK	Forskrift om elektroforetak og kvalifikasjonskrav for arbeid knyttet til elektriske anlegg og elektrisk utstyr
FSE	Forskrift om sikkerhet ved arbeid i og drift av elektriske anlegg.
Funk-Ra	PC-program for å generere rapporter over registrerte objekter og tilstand innenfor kontraktsområdet.
HMS	Helse, miljø og sikkerhet.
IEC	International Electrotechnical Commission

MOTIV	Statens vegvesens kostnadsmodell for beregning av kostnader til drift og vedlikehold.
NEK	Norsk Elektroteknisk Komité.
NVDB	Nasjonal Vegdatabank.
Plania	Statens vegvesens FDV-system for bl.a. tunneler.
RELUX	Lysberegningsprogram.
VegReg	Verktøy for innsamling og ajourhold av vegrelaterte data (objekt).
VTs	Den regionale vegtrafikkssentralen.
ÅDT	Årsdøgntrafikk. Gjennomsnittlig antall kjøretøy pr. døgn samlet i begge kjøreretninger.

2 Kontraktsdokumenter

Noen dokumenter i kontrakten kan foreligge i flere format. Ved uoverensstemmelse mellom dokumenter i ulike format gjelder dokumentet i dokumentformatet angitt i kap. A1.

Hvis det er motstrid mellom bestemmelser og opplysninger i kap. D2-H eller D2-S17 og i øvrige kontraktsdokumenter, gjelder bestemmelser og opplysninger i øvrige kontraktsdokumenter foran motstridende bestemmelser og opplysninger i kap. D2-H eller D2-S17, uavhengig av den generelle rangordningsbestemmelsen i kap. C2, pkt 2.

3 Mål for kontrakten og dens gjennomføring

3.1 Samfunnsansvar

Entreprenøren har gjennom kontrakten påtatt seg et samfunnsansvar for å ivareta trafikksikkerhet, framkommelighet, miljø og service overfor trafikantene, vegens naboer og samfunnet for øvrig, innenfor kontraktens ansvarsområde og krav.

3.2 Mål og arbeidsform

Kontrakten skal sikre effektiv drift og vedlikehold av vegnettet samt optimal bruk av de midlene som settes av til gjennomføring av kontrakten.

Arbeidet skal utføres med gjensidig respekt og aksept mellom partene mht. partenes verdier, rammer og mål samt deres ulike roller og interesser.

Byggherren og entreprenøren skal i dialogen om kontraktsarbeidet være samarbeidsorientert og løsningsorientert. Samarbeidet skal være i tråd med det omforente resultatet av samhandlingsprosessen, jf. kap. C2 pkt. 8 og kap. C3 pkt. 7.

3.3 Mål for drift og vedlikehold

Verdigrunnlag, visjon og mål for Troms og Finnmark fylkeskommune skal legges til grunn for arbeidet som denne kontrakten omfatter.

Troms og Finnmark fylkeskommune benytter Statens vegvesens visjoner.

Visjon

- På veg for et bedre samfunn

Formål

- Vi utvikler og tar vare på et sikkert, miljøriktig og effektivt transportsystem. Dette skjer på godt faglig grunnlag og i samspill med politikere, brukere og andre interessenter.

Verdier

- **Profesjonell** – faglig styrke, kvalitet, handlekraft og løsningsorientert når vi løser forvaltnings- og utviklingsoppgaver, og når vi kommuniserer og samarbeider
- **Framtidsrettet** – et bærekraftig, nyskapende og helhetlig perspektiv når vi bidrar til utvikling av nye transportløsninger og nye brukerløsninger i forvaltningen
- **Inkluderende** – at vår atferd skal være preget av imøtekommenhet, omtanke og god tilgjengelighet

Nullvisjonen

Nullvisjonen er en visjon om et transportsystem som ikke fører til tap av liv eller livsvarig skade. Den innebærer en ambisjon om en markant og varig reduksjon i antall drepte og varig skadde i trafikken. Nullvisjonen bygger på en erkjennelse om at det er menneskelig å gjøre feil og at ulykker vil forekomme også i framtiden. Derfor må vi jobbe for å redusere skadene i de ulykkene vi ikke klarer å forhindre. En menneskelig feilhandling i trafikken skal ikke føre til død eller varig skade.

Mål

Drift og vedlikehold av vegnettet, med sine elektriske anlegg, skal sikre:

Framkommelighet: Lave transportkostnader, kort reisetid og god tilgjengelighet for alle trafikanter. Drift og vedlikehold skal utføres slik at det fører til minst mulig forsinkelser eller andre ulemper for alle trafikanter.

Trafikksikkerhet: Begrense antall skadde og drepte samt materielle skader.

Drift og vedlikehold skal utføres slik at gjennomføringen ikke fører til trafikkulykker. Framtidig ulykkesrisiko skal også vurderes.

Miljø: Begrense miljøproblemene knyttet til veger og vegtrafikk samt til utførelsen av drifts- og vedlikeholdsoppgaver mht støy og forurensning, kultur- og naturmiljø, landskapsbilde og arealdisponeringer.

Universell utforming: Objekter, ruter eller strekninger etablert som en del av universell utforming av transportsystemet, skal beholde sin tiltenkte funksjon gjennom hele året.

Service: Det skal ytes god service overfor trafikanter og vegens naboer.

Økonomi: Samfunnsmessig optimal forvaltning av eksisterende vegkapital og samfunnsmessig optimal bruk av de økonomiske midler som står til byggherrens disposisjon.

4 Krav til utførelse av drift og vedlikehold

Drifts- og vedlikeholdsoppgaver er de oppgaver og rutiner som utføres for at vegnettet skal fungere som planlagt og for å opprettholde vegnettets kvalitet. Dette kan også inkludere utbedring av vegnettet.

Kontrakten beskriver krav til standard for drift og vedlikehold. Kravene gjelder hele vegnettet.

Entreprenøren skal skaffe seg nødvendig kompetanse om funksjon og feilsøking på de elektriske anleggene, samt å bedrive aktiv erfaringsoverføring blant egne ansatte.

Feilretting inkludert utbedring av større avvik som oppdages under internkontroll eller annen inspeksjon, skal utføres i samråd med byggherren, dersom ikke annet er beskrevet i kap. D1.

Ved arbeid som krever stengning av veg med forsinkelser utover akseptabel forsinkelse gitt i pkt. 5, skal tid for utførelse avtales med byggherren. Slikt arbeid kan bli pålagt utført om natten eller samtidig med andre drifts- og vedlikeholdsoppgaver. Deler av kontraktsarbeidet i tunnel kan bli pålagt utført/koordinert med renhold av tunnelen eller ved andre stengninger. Renhold av tunnel foregår normalt om natten. Varsel om at kontraktsarbeid skal utføres samtidig med annet arbeid, eventuelt om natten, skal gis av byggherren minst 48 timer i forvegen, dersom ikke annet er beskrevet i kap. D1.

For utstyr som skal testes mot overvåkingssystemer hos VTS, skal VTS varsles minimum 24 timer før test av utstyr.

Når arbeid skal utføres i tunnel eller på andre objekter som overvåkes av VTS, skal VTS varsles. Slik varsling skal skje både ved arbeidets start, samt ved avsluttet arbeid. VTS skal til enhver tid vite hvem som oppholder seg ved/i anlegget/objektet og hvem som er kontaktperson (navn/telefon) på arbeidsstedet.

Alt elektromateriell skal tilfredsstillende krav i europeiske harmoniseringsstandarder. Produkter skal være CE-merket.

Ved utskifting av defekte komponenter skal det benyttes samme kvalitet eller bedre slik at kvaliteten på det totale produktet ikke forringes. Komponentene må også fungere i sammenheng med resten av objektet/anlegget slik at samlet funksjon ikke endres. Dersom original komponent ikke har hatt tilfredsstillende kvalitet, skal komponenten erstattes av en komponent med bedre kvalitet men med samme funksjon.

Der det er risiko for galvanisk korrosjon skal forbindelsesmiddelet være samme materiale som grunnmaterialet (samme elektriske potensial) eller være galvanisk adskilt.

C Kontraktsbestemmelser

C3 Spesielle kontraktsbestemmelser

2022-08-10

Entreprenørens funksjonsansvar utløses når det oppstår eller vil oppstå avvik fra kontraktens krav. Entreprenøren må på eget initiativ planlegge, identifisere behov og iverksette tiltak.

Entreprenøren skal selv sørge for at han har tilgjengelig utstyr, mannskap, kompetanse og informasjon som er nødvendig for å utføre arbeidet i henhold til kontrakten. Dette gjelder også vaktberedskap og mannskaps-/maskinberedskap.

Prosesser med annen enhet enn rundsum skal utføres i samråd med byggherren etter skriftlig bestilling, dersom annet ikke er beskrevet/avtalt.

Entreprenørens utførelse av kontraktsarbeid

Entreprenøren skal utføre kontraktsarbeidet på en fagmessig og aktsom måte, og legge vekt på sikkerheten slik at skade på person og eiendom unngås.

Spesiell aktsomhet skal utvises i forhold til trafiksikkerhet, trafikkavvikling, arbeidsmiljø og ytre miljø.

Arbeidet skal utføres med serviceinnstilling overfor trafikantene og vegens naboer med et minimum av forstyrrelser for trafikanter, vegens naboer og øvrige omgivelser. Arbeidet skal utføres i henhold til aktuelle lover, forskrifter og bestemmelser.

Dersom en arbeidsoppgave kan utføres på alternative tidspunkt eller med alternative utførelsesmetoder, skal det velges en utførelsesmetode og et tidspunkt for utførelse som gir minst mulig kostnad for samfunnet. Byggherren har rett til å styre utførelsen av arbeid der entreprenøren ikke har funksjonsansvar.

Det skal nyttes maskiner og utstyr som ikke skader vegnettet, og som er til minst mulig forstyrrelse for trafikantene, vegens naboer og andre.

Det skal søkes benyttet materialer og metoder som muliggjør gjenbruk ved fremtidig drift og vedlikehold.

Vegnettet er av varierende alder og opprinnelse, og ikke overalt utformet eller sikret iht. gjeldende bestemmelser for nye veganlegg. Ved hendelser og skader på vegnettet kan det oppstå tilfeller der det ut fra hensyn til f.eks. framtidig trafiksikkerhet og påkjørselsfare, eller framtidige drift- og vedlikeholdskostnader, kan være ønskelig å vurdere annen utforming/utførelse som alternativ til å utbedre/reparere iht. opprinnelig utforming. I slike tilfeller skal entreprenøren før utbedring/reparasjon identifisere problemstillingen og kontakte byggherren for avklaring av evt. endret utførelse.

Spesielt om reparasjon av skader

Reparasjon av skader voldt av kjent/ukjent motorvogn, jf. kap. C3, pkt. 15 og der reparasjonsarbeidene samtidig er av en slik art at de tilhører denne kontrakten, og ikke annen parallell og på skadetidspunkt gjeldende kontrakt, er en del av entreprenørens kontraktsforpliktelse og er følgelig ikke en endring. Slike arbeider skal ikke inngå i beregningen av 15% i kap. C1 pkt. 19.1 tredje avsnitt. Arbeidene vil likevel bli håndtert som endringsarbeider, jf. kap. C1, pkt. 19 og kap. C3, pkt. 35.

For slike arbeider som omfatter reparasjon av skader etter en hendelse, og der de aktuelle reparasjonsarbeidene totalt forventes å beløpe seg til en kostnad på over 5% av

C Kontraktsbestemmelser

C3 Spesielle kontraktsbestemmelser

2022-08-10

kontraktssummen, eller over 15 mill. kr, selv om dette ikke skulle utgjøre så mye som 5% av kontraktssummen, forbeholder byggherren seg retten til å lyse ut de deler av arbeidet som egner seg i egne entrepriser. I slike tilfeller hvor arbeider kan lyses ut i egne kontrakter, er heller ikke aktuelle deler av arbeidet omfattet av entreprenørens kontraktsforpliktelser. Hendelser som medfører skader flere steder innenfor kontraktsområdet av samme årsak, innenfor en tidsperiode på 24 timer, regnes som én hendelse

Tiltakstider

Tiltakstid er tiden fra avvik oppstår til avvik er utbedret. Tidspunkt hvor avvik fra krav oppstår vil i praksis bety tidspunkt hvor kunnskap om avviket foreligger eller burde foreligget.

Avvik skal sikres iht. krav i prosess 18.8 i kap. D1.

Tiltakstidene gjelder for alle kontraktsarbeider.

Dersom byggherren bestiller utført endrings- eller tilleggsarbeider skal arbeidene påbegynnes innen to uker fra bestilling, dersom annet ikke er avtalt. For slike arbeider skal det avtales frist for ferdigstillelse.

Byggherrens rett til å styre entreprenørens ressurser

Byggherren kan beslutte bruk av entreprenørens ressurser også utenfor kontraktsområdet, Kontraktens priser gjelder. Det betales for nødvendig transport og opphold for mannskap.

5 Trafikkavvikling

Tillatt arbeidstid på og langs veg fastlegges ut fra krav til akseptabel forsinkelse for trafikantene som vist i tabellen under:

Veg med færre enn 4 kjørefelt og ÅDT:	Veg med 4 eller flere kjørefelt og ÅDT:	Akseptabel forsinkelse
≤ 5 000		15 min.
5 001 – 10 000	≤ 30 000	10 min.
> 10 000	> 30 000	5 min.

Sikring av trafikkfarlige forhold er unntatt fra disse bestemmelsene.

Ved arbeider med behov utover dette må eventuelt utvidet stengning forhåndsavklares med byggherren i hvert enkelt tilfelle. Trafikkavviklingen skal så langt råd er tilpasses rutetidene på eventuelt nærliggende ferjesamband.

Tidsrom hvor ett av to kjørefelt er tillatt sperret er som vist i tabellen under:

ÅDT	Tillatt sperretid:
≤ 5 000	Hele døgnet
5 001 – 10 000	0900 – 1400 og 1900 – 0600
> 10 000	2100 – 0600

6 Byggemøter

Byggemøter holdes minimum hver måned. I tillegg skal det avholdes inntil ett arbeidsmøte pr måned. Møtene avholdes på kontorsted Alta. Byggherren fører referat fra alle møter.

I perioder med ferieavvikling eller redusert aktivitet i kontraktsarbeidet kan det avtales sjeldnere byggemøtefrekvens enn hver 14. dag, men ikke sjeldnere enn hver måned.

7 Oppstartsmøte, samhandlingsprosess og samarbeidsmøter

7.1 Oppstartsmøte og samhandlingsprosess

Senest to måneder før oppstart av kontraktsarbeidet skal det avholdes et oppstartsmøte med deltakelse fra byggherre og entreprenør inkludert partenes ledelse.

Entreprenørens kvalitetssystem og kvalitetsplan for arbeidene

I oppstartsmøtet før kontraktsarbeidene starter skal det foretas en felles gjennomgang av entreprenørens kvalitetssystem og entreprenørens arbeid med kvalitetsplan for kontraktsarbeidene.

Gjennomføring av felles kontroller hvor representanter for begge parter deltar

Hensikten med dette er at partene skal få en felles forståelse av hva som representerer mangler i utførelsen av kontraktsarbeidet og sammen bli enige om nødvendige forbedringstiltak.

7.2 Samarbeidsmøter

Etter oppstart av kontraktsarbeidet skal det gjennomføres to samarbeidsmøter pr år der partenes ledelse deltar. Byggherren kaller inn til møtene og skriver referat fra disse. Eventuelle underentreprenører skal delta med sin ledelse.

8 Styling av kontrakten – kvalitetssystem og kvalitetsplan

8.1 Krav til kvalitetssystem

Entreprenøren skal ha et dokumentert og iverksatt kvalitetssystem samt utarbeidet kvalitetsplan for kontraktens gjennomføring.

Kvalitetssystemet skal omfatte alle arbeider og produkter som entreprenøren har ansvar for.

Entreprenørens kvalitetshåndbok og kvalitetsplan skal oversendes før kontraktsarbeidenes start og ved oppdateringer.

Kvalitetssystemet skal bestå av:

- et planverk for kontraktsarbeidet
- en beskrivelse av hvordan entreprenøren beviser at arbeidene er utført i samsvar med kontraktens krav, bl.a. gjennom et system for egenkontroll og oppfølging av avvik
- en beskrivelse av hvordan entreprenøren sørger for at kvalitetssystemet til enhver tid virker som forutsatt, bl.a. gjennom aktiviteter for måling, analyse og forbedring
- et system for rapportering og tilbakemeldinger fra entreprenøren til byggherren
- et system for økonomisk rapportering og fakturering

Entreprenøren skal gi relevant informasjon etter behov til bl.a. perioderapporter og årsrapporter som byggherren utarbeider.

Byggherrens gjennomgang av planer og prosedyrer reduserer ikke entreprenørens ansvar for resultatet ved gjennomføring av kontraktsarbeidet.

Leverandørrevisjon

Dersom byggherren ønsker å gjennomføre en leverandørrevisjon skal entreprenøren stille til disposisjon alle de ressurser og de dokumenter som byggherren finner nødvendig, herunder også relevant personell for intervjuer.

Entreprenøren skal sikre at byggherren har tilsvarende innsynsrett hos underentreprenører.

En leverandørrevisjon skal varsles av byggherren minimum 4 uker før utførelsestidspunktet.

8.2 Ressurs-, organisasjons- og beredskapsplan

Ressursplanen skal vise totaloversikt for kontraktsarbeidene over alt mannskap, lokaler, depot, maskiner og utstyr med lokalisering. Det skal framgå hvilke ressurser som er entreprenørens egne, og hvilke ressurser som tilhører hvilke underentreprenører.

Organisasjonsplanen skal vise oversikt over navngitte nøkkelpersoner på kontrakten, samt stillingsbeskrivelse for lederfunksjonene, kvalitetsfunksjonene og beredskapsfunksjonene, deres ansvar, fullmakter og formelle kontaktlinjer.

8.3 Aktivitetsplaner

8.3.1 Plan for, gjennomføring av og krav til inspeksjoner og kontroll

Entreprenøren skal etablere og vedlikeholde en plan for systematisk kontroll av objektene som inngår i kontrakten. Dette innebærer inspeksjon, overvåking og andre former for registrering av tilstand i forhold til kontraktskravene.

Planen skal blant annet omfatte:

1. Entreprenørens rutinemessige inspeksjon og overvåking av objektene
2. Entreprenørens inspeksjon og registrering med henblikk på planlegging av arbeidet

Planen skal bl.a. beskrive kontrollruter for inspeksjon, overvåking og registrering for de ulike formål.

Planen skal tilfredsstille kontraktens krav til kontrollfrekvenser for beskrevne inspeksjoner.

Inspeksjonene skal gjennomføres iht. planen og fange opp alle avvik og tiltaksbehov. Der inspeksjonene avdekker behov for gjennomføring av tiltak uten funksjonsansvar, skal behov rapporteres til byggherren. I tillegg til de frekvensbaserte inspeksjonene skal entreprenøren foreta annen/supplerende inspeksjon når forholdene (vær, værmeldinger, klimadata, skredvurderinger, stor vannføring, sterk vind, spesielle arrangement, trafikale forhold, andre hendelser, meldinger fra byggherren, VTS, tredjemann osv.) tilsier behov for dette.

I forbindelse med inspeksjon og kontroll skal det også gjøres enkle utbedringer av avvik dersom dette kan utføres med vanlig tilgjengelig elektroverktøy og –materiell. Som enkle utbedringer menes her alle arbeider der kostnaden ikke overstiger kr 1 000,- eks mva inkludert materiell og følgearbeider pr objekt og oppstått tiltaksbehov.

Generelle krav

Inspeksjon skal danne grunnlag for drift og vedlikehold som gir et sikkert og effektivt vegsystem med trygghet og god regularitet for trafikantene.

Gjennom inspeksjonen skal objektene overvåkes for å kunne oppdage avvik fra standard for drift og vedlikehold samt for å:

- Fastlegge tilstand og sikkerhetsnivå
- Oppdage skader og fastlegge skadeårsak, skadeutvikling og skadekonsekvens
- Fastlegge behov for driftstiltak og vedlikeholdstiltak eller behov for utskiftning, ombygging eller modernisering

Krav til internkontroll

Henviser til prosess 18.6 i D1

8.3.2 Øvrige aktiviteter

Det skal utarbeides aktivitetsplaner for alle planleggbare aktiviteter. Planene skal vise:

- Planlagt aktivitet med tidspunkt og sted for utførelse
- Omfang og mengde som skal utføres
- Ressurser, mannskap, maskiner, materialer og utstyr som skal brukes til de ulike aktiviteter

Planene vil normalt være på et mer detaljert nivå for inneværende og nærmeste år, enn for senere år i kontraktsperioden. Oppdaterte planer forelegges byggherren minst 50 dager før årets arbeider igangsettes.

8.3.3 Beredskapsplan

Beredskapsplan skal inneholde prosedyre for å ivareta kontakten til Statens vegvesen v/ Vegtrafikksentralen og byggherren TFFK.

Byggherrens egen varslingsplan og beredskapsplaner skal inkluderes i og være en del av denne beredskapsplanen. Planen skal blant annet beskrive og presentere:

- Skiftordninger, vaktlistene og beredskapslager
- Dokumentasjon på eventuelle dispensasjoner
- Varslingsrutiner internt hos entreprenøren samt mot VTS og byggherren
- Tilgjengelig reservepersonell, maskiner og utstyr
- Byggherrens varslings- og beredskapsplaner

8.4 Meldinger, rapportering og dokumentasjon

8.4.1 Generelt

Journaler og dokumentasjon skal oppbevares og være tilgjengelig for byggherren dersom annet ikke er beskrevet. Byggherren skal få oversendt kopi etter forespørsel.

8.4.2 Elektronisk rapportering

8.4.2a Bruk av og rapportering i ELRAPP

Rapportering som ikke er fullstendig håndtert gjennom Plania, jf. pkt. 8.4.2b under, skal skje gjennom det web-baserte systemet ELRAPP. Nærmere informasjon om ELRAPP finnes i "Brukerveiledning ELRAPP", jf. kap. A1. Systemet skal benyttes av begge kontraktspartene for utveksling av informasjon og dokumentasjon.

Oversikten nedenfor viser hvilke skjema som er spesielt tilrettelagt for elektronisk rapportering i ELRAPP.

Rapportering og meldinger	Pkt. nr. i kap. C2 og C3	Skjema
Hendelser, ulykker, skader, feil og mangler m.m.	Kap. C3, pkt. 8.4.3	R2
Skade på objekter som inngår i kontraktsarbeidet påført av kjent/ukjent motorvogn	Kap. C3, pkt. 15	R5
Avfallshåndtering	Kap. C3, pkt. 43.7	R15
Uønsket hendelse / farlig forhold innen HMS	Kap. C2, pkt. 29	R18
Månedssrapport HMS	Kap. C2, pkt. 29	R19

Annen rapportering skal også skje gjennom ELRAPP på egnet format dersom annet ikke er spesielt angitt eller avtalt.

Entreprenøren skal delta på kurs i bruk av ELRAPP. Kurset arrangeres av byggherren det første kontraktsåret.

ELRAPP kan bli erstattet av annet tilsvarende system.

8.4.2b Bruk av og dokumentasjon/rapportering i Plania

Plania er et dataprogram som BH bruker bl.a. i forbindelse med drift og vedlikehold knyttet til elektriske anlegg på og langs veg. Dokumentasjon innlagt i Plania er en del av Troms og Finnmark fylkeskommune og Statens vegvesen sin dokumentasjon på kontroll og sikkerhetsoppfølging av tunneler både for intern kontroll og som dokumentasjon ved tilsyn fra lokale brannvesen og el-tilsyn.

Plania genererer ordrer for definerte rutinemessige arbeidsoppgaver i samsvar med kontrakt.

Byggherren kan på forespørsel supplere rutiner.

Byggherren kan også legge inn ordrer for enkeltoppdrag.

Entreprenørens bruk av Plania skjer gjennom et web-basert brukergrensesnitt.

Entreprenøren skal:

- dokumentere og rapportere i Plania alle utførte arbeidsoppgaver.
- dokumentere og rapportere i Plania måleverdier fra utførte målinger
- rapportere og dokumentere i Plania alle feil og/eller merknader knyttet til objektene og kontraktsarbeidene.
- kvittere mot genererte ordrer for rutinemessige oppdrag, etter hvert som disse er utført, evt. med tilhørende avviksmelding.
- kvittere mot andre ordrer som byggherren har lagt inn, når bestillinga/oppdraget er utført, evt. med tilhørende avviksmelding.

Arbeidsoppgaver som medfører endring for objekter på vegnettet skal i tillegg rapporteres gjennom ELRAPP for oppdatering av NVDB, se pkt. 8.4.12.

Grunnleggende opplæring i bruk av Plania blir gitt av byggherren.

Plania kan bli erstattet av annet tilsvarende system.

8.4.3 Melding og rapportering om hendelser, vegarbeid, skader, feil, mangler og farlige forhold

Entreprenøren skal uten ugrunnet opphold rapportere til byggherren om skader, farlige forhold, feil og mangler som han oppdager på sin kontroll og/eller under utførelse av kontraktsarbeidet.

Forhold som krever reparasjon, skal dokumenteres med bilder av feilsituasjonen. Billedokumentasjonen skal oversendes byggherren som del av rapporteringen av forholdet. Slike meldinger skal gis muntlig pr telefon og i etterkant bekreftes pr epost eller annet dersom avtalt.

8.4.4 Rapportering av trafikkforhold

Forhold på vegnettet som har betydning for trafikkavvikling, framkommelighet og sikkerhet, meldes til VTS. Dette gjelder både konkrete forhold på vegene og forhold knyttet til entreprenørens gjennomføring av drift- og vedlikeholdsarbeidet.

8.4.5 Øvrig rapportering til VTS

Ved meldinger om feil/skader fra VTS, skal entreprenøren gi tilbakemelding til VTS når feilen/skaden er rettet. Dersom meldingen om feil/skade har et ID-nummer, skal det henvises til dette nummeret ved tilbakemelding.

Dersom feilrettingen pga. spesielle forhold ikke er mulig å utføre rettidig, skal forventet rettingstidspunkt meldes.

Se også kap. C3, pkt. 4.

8.4.6 Journalføring

Entreprenøren skal føre journal over spesielle hendelser på vegnettet. Med spesielle hendelser menes hendelser som ikke fanges opp av annen dokumentasjon og rapportering, men som har konsekvens for tilstanden på vegnettet, medfører tiltak som skiller seg fra

vanlige tiltak i kontraktsarbeidet eller som det er grunn til å forvente at det kan bli oppfølgingsspørsmål til i ettertid.

Journalen skal også omfatte henvendelser fra publikum, SVV og Finnmark fylkeskommune som viser henvendelsene med angivelse av dato/tidspunkt, sted, sak, hvem henvendelsen kom fra, samt hvilke tiltak som ble iverksatt.

Entreprenøren skal selv utforme journalen.
Journalen leveres byggherre månedlig.

8.4.7 Dokumentasjon av inspeksjon og kontroller

Gjennomførte inspeksjoner, kontroller og observasjoner skal dokumenteres med:

- Formål (hva er observert eller kontrollert)
- Hvor: Sted - veg (punkt eller strekning)
- Når: Tidspunkt/tidsperiode klokkeslett - dato - måned - år
- Hvilke prosesser som er kontrollert
- Hva som ble registrert
- Resultat av registreringen inkludert beskrivelse av anleggets tilstand og angivelse av behov for spesiell oppfølging av hele eller deler av anlegget
- Alle måleresultater med kommentarer skal føres i tabellform iht kap. D2-ID0b
- Registrert avvik som er overført til arbeidsordre skal framgå
- Registrert avvik som ble rettet opp umiddelbart skal framgå
- Hvem som utførte inspeksjonen/kontrollen
- Bilder med vegreferanse før og etter arbeidsutførelse

Spesielt for internkontroll gjelder at dokumentasjon og rapportering skal utføres iht kap. D1.

8.4.8 er ikke i bruk i denne kontrakten

8.4.9 Dokumentasjon av utført arbeid og framdrift (jf. kap. C1, pkt. 23)

Utført arbeid skal dokumenteres med:

- Formål/arbeid
- Hvor: Sted - veg (punkt eller strekning)
- Når: Tidspunkt/tidsperiode klokkeslett - dato - måned - år
i forhold til hva som er relevant for arbeidet
- Relevante data for gjennomføringen av arbeidet og resultatet
- Hvem som var ansvarlig for arbeidet
- Bilder med vegreferanse før og etter arbeidsutførelse

8.4.10 Rapportering av framdrift

Entreprenøren skal rapportere framdrift for neste periode på byggemøte.

8.4.11 er ikke i bruk i denne kontrakten

8.4.12 Objektregistrering

Ved arbeid eller hendelser som medfører endring (tilgang/avgang, endret tilstand) for objekter på vegnettet, og som omfattes av denne kontrakten og der vedkommende endring samtidig har konsekvenser i forhold til krav til objektinformasjon i NVDB, skal entreprenøren rapportere nødvendig informasjon for ajourhold og oppdatering av aktuelle registre i NVDB til byggherren.

Informasjonen om den enkelte endring skal inkludere alle aktuelle data iht. krav for vedkommende objekttype i «Objektliste for ferdigvegsdata til kart og NVDB», jf. kap. A1, i tillegg til informasjon om hvilken veg (kategori+nummer), strekning og delstrekning, og evt. kryssdel eller sideanleggsdel, objektet tilhører.

Ved endring på eksisterende objekt som ikke flyttes, skal stedfesting skje gjennom rapportering av NVDB-ID, evt. ved å oppgi veg, strekning, delstrekning, evt. kryssdel eller sideanleggsdel, side og meter iht. eksisterende stedfesting i NVDB. Dersom entreprenøren ikke finner objektet i NVDB, gjelder innmeldingskrav som for oppsetting av nytt objekt.

Der nytt objekt settes opp på eksakt samme sted som tidligere objekt, kan også stedfesting skje gjennom rapportering av NVDB-ID på tidligere objekt. Dersom entreprenøren ikke finner tidligere objekt i NVDB, gjelder innmeldingskrav som for oppsetting av nytt objekt.

Flytting av objekter rapporteres som fjerning av gammelt objekt og oppsetting av nytt objekt. Disse rapportene skal leveres samtidig.

8.5 Behandling og rapportering av mangler og avvik

Mangler entreprenøren avdekker i forbindelse med sin egen utførelse av kontraktarbeidet skal rapporteres fortløpende og behandles iht. entreprenørens prosedyrer. Rapporten skal inneholde:

- Beskrivelse av mangel
- Vurdering av årsaken
- Beskrivelse av korrigerende tiltak, hva er gjort og tidspunkt for tiltak
- Vurdering om senere gjentakelse av lignende type mangel kan forhindres gjennom oppdatering av kvalitetssystemet eller kvalitetsplanen. Vurderingen skal drøftes med byggherren. Hvis vurderingen viser at forbedring kan skje gjennom en oppdatering av kvalitetssystemet eller kvalitetsplanen, skal entreprenøren gjennomføre dette samtidig som han framlegger et forslag til hvordan forbedringen kan rapporteres tilbake til byggherren og hvordan forbedringen kan måles.

Entreprenøren skal svare på byggherrens meldinger om avvik og mangler. Svaret skal inneholde samme opplysninger som beskrevet foran. Svar skal foreligge senest 3 dager etter at rapporten fra byggherrens kontroll ble mottatt.

9 Informasjon

9.1 Generelt om informasjon til publikum

Byggherren forestår all informasjon til publikum. Nødvendig grunnlag fra entreprenøren for informasjon som skal gis av byggherren, skal være byggherren i hende i god tid.

9.2 Henvendelser til entreprenøren

Henvendelser fra publikum skal behandles etter avtale med byggherren om arbeids- og ansvarsfordelingen.

Entreprenøren skal ta seg av alle henvendelser på en profesjonell og serviceinnstilt måte.

Alle henvendelser til entreprenøren, uansett ansvarsforhold skal journalføres iht. kap. C3, pkt. 8.4.6.

9.3 er ikke bruk i denne kontrakten

9.4 Innmelding til VTS

Meldinger til VTS skal gis/sendes på de måter som er avtalt med byggherren. Ved entreprenørens telefoniske innmeldinger til VTS skal sentralens ikke offentlige beredskapsnummer benyttes. Dette nummeret må under ingen omstendighet oppgis til publikum.

10 Entreprenørens sikkerhetsstillelse

Procentsatsen for reklamasjonsperioden reduseres fra 3 % til 1 % (se kap. C1, pkt. 8).

Dersom byggherren velger å forlenge kontrakten iht. kap. C3, pkt. 36, skal entreprenørens sikkerhetsstillelse endres slik at den også gjelder for opsjonsperioden, men uten justering av beløpets størrelse.

11 Forsikringer

Entreprenørens eiendommer og utstyr som til enhver tid brukes i kontraktarbeidet, skal være tingskadeforsikret.

12 Ansvar for skader

Entreprenøren har ansvar for skader som oppstår på grunn av kontraktsarbeidet eller fordi kontraktsarbeidet ikke ble utført på rett måte eller til rett tid.

13 Krav mot tredjemann

Hvis en av partene lider tap som følge av erstatningsbetingende forhold hos tredjemann, må han selv rette kravet mot vedkommende tredjemann og bære risikoen for om kravet lar seg inndrive. Begge parter plikter i rimelig grad å bistå hverandre hvis slik bistand er nødvendig for å dokumentere grunnlaget for kravet, tapets størrelse og andre forhold som er nødvendig for å kunne reise kravet.

14 Erstatningskrav fra tredjemann mot byggherren, entreprenøren eller begge - Saksbehandling og opplysningsplikt - Regress

14.1 Saksbehandling og opplysningsplikt

Generelt er kontraktspartene forpliktet til å bistå hverandre med opplysninger om saken når tredjemann retter erstatningskrav mot vegeieren, byggherren og/eller entreprenøren. Skriftlig anmodning fra en av kontraktspartene skal besvares snarest og senest innen 2 uker fra anmodningen er mottatt. Entreprenøren plikter i sine kontrakter med underentreprenører å ta inn tilsvarende generelle bestemmelse om plikt til å bidra til sakens opplysning.

Fremmer tredjemann erstatningskrav i forbindelse med skade knyttet til kontraktarbeidet og/eller kontrakts objektet, hefter hver av kontraktspartene for sitt ansvar etter lovgivning og rettspraksis.

Entreprenøren eller den som behandler saken på vegne av entreprenøren, skal holde byggherren løpende underrettet om behandling av eventuelle krav ved kopioversendelse av etterfølgende korrespondanse og annet relevant materiale.

14.2 Regress

Hvis en av partene er erstatningsansvarlig overfor tredjemann som følge av uaktsomhet fra ham selv eller noen han svarer for, kan han ikke kreve tapet som følge av erstatningsansvaret dekket av den annen part.

Hvis begge parter er erstatningsansvarlige overfor tredjemann fordi tredjemann er påført skade som følge av uaktsomhet hos begge parter eller noen de svarer for, skal det endelige tapet som følger av erstatningsansvaret deles mellom partene etter graden av skyld. Hvis en part har betalt erstatning til tredjemann med et beløp som overstiger det han hefter for i det interne forholdet mellom partene, kan han kreve det overskytende dekket av den annen part.

Hvis begge parter er erstatningsansvarlige overfor tredjemann, og den ene hefter på objektivt grunnlag og den annen som følge av uaktsomhet hos ham selv eller noen han svarer for, skal den part som hefter på uaktsomhetsgrunnlag bære hele tapet som følge av erstatningsansvaret. Hvis den part som er ansvarlig på objektivt grunnlag har betalt erstatning til tredjemann, kan han kreve beløpet dekket av den annen part.

15 Skade på objekter som inngår i kontrakten påført av kjent/ukjent motorvogn

15.1 Entreprenørens rapportering

Entreprenøren skal levere rapport ved skader på objekter som inngår i kontraktsarbeidet påført av kjent eller ukjent motorvogn. Rapporten skal inneholde følgende:

1. Angivelse av skadeomfang/-type, skadested, skadetidspunkt samt redegjørelse for hvorledes skaden vurderes oppstått
2. Digitale fotografier med tidsangivelse og vegreferanse fra skadestedet.
Fotografiene skal inneholde informasjon som sannsynliggjør at en motorvogn har forårsaket skaden, som treffpunkt fra motorvogn på skadet objekt, e.l.. I tillegg til

- fotografier av skaden før utbedring, skal det leveres fotografier tatt etter at skaden er utbedret.
- 3a Identifikasjon av skadevolder og skadevolders forsikringsselskap dersom dette er kjent
- 3b En sannsynliggjøring av at motorvogn er ukjent. Entreprenøren skal dokumentere at han har vært i kontakt med politi, bergingsselskaper og VTS i sitt arbeide med å fremskaffe skadevolders identitet.
- 4 Fakturabilag som viser følgende:
- kostnadene knyttet til utrykning, sikring på skadestedet (skilting, sperring, opprydding m.m.) samt assistanse til brannvesen, politi og bergingsselskap
 - kostnadene knyttet til eventuell utbedring/reparasjon av skaden
 - kostnadene knyttet til rapporteringsarbeidet (dvs. arbeidet angitt i ovenstående punkter 1-3)
 - mva
 - evt. prisregulering, jf. kap. C3, pkt. 15.3

Skjema R5 fra ELRAPP inngår i rapporten, se også kap. D2-IC1510. Rapporten skal være byggherren i hende senest 1 måned etter skadetidspunktet. Det skal sendes en rapport for hvert enkelt skadetilfelle.

Byggherren vil for slike skader søke om å få dekket sine omkostninger fra forsikringsselskap eller Trafikkforsikringsforeningen.

Byggherren forestår videre saksbehandling overfor forsikringsselskap eller Trafikkforsikringsforeningen etter å ha mottatt entreprenørens rapport.

Dersom entreprenørens rapport er så mangelfull at byggherren av den grunn ikke får dekket sine kostnader, skal entreprenøren selv dekke medgåtte kostnader oppad begrenset til kr 10 000,- ekskl. mva. pr. skadetilfelle. I de tilfellene dette eventuelt skulle skje, meddeles dette fra byggherren på byggemøte, og entreprenøren utsteder kreditnota innen neste byggemøte.

Dette punktet gjelder ikke skade på entreprenørens eget utstyr (skilt, sperremateriell, o.l.).

15.2 Gjennomføring av sideentreprise administrert av annen entreprenør som utfører arbeid for Troms og Finnmark fylkeskommune

Dersom et slikt skadetilfelle som omtalt i kap. C3, pkt. 15.3 har medført skader eller ulemper knyttet til objekter i vegområdet som er regulert i ulike kontrakter, kan byggherren bestemme at en annen entreprenør skal administrere reparasjonsarbeidene.

Entreprenøren i denne kontrakten skal for den praktiske gjennomføringen av utbedringsarbeidene i slike tilfeller forholde seg til administrerende sideentreprenør.

Øvrige kontraktuelle forhold, herunder fakturering, skal skje direkte mellom byggherre og den enkelte entreprenør.

15.3 Oppgjør

Kontraktens mengde gitt i kap. D1 og kap. E4 inkluderer også forventet omfang av utbedring av skader påført av kjent eller ukjent motorvogn.

Utbedring av skade på objekter som inngår i kontrakten som er påført av kjent eller ukjent motorvogn, dekkes iht. kap. C1, pkt. 19. Skaden skal utbedres i henhold til gjeldende tiltakstider angitt i kontrakten for de skader som entreprenøren skal utbedre og reparere.

Før avtalte utbedrings- og reparasjonsarbeider starter, skal entreprenøren fremlegge et kostnadsoverslag overfor byggherren der forholdene gjør dette mulig. Dersom annet ikke er avtalt, skal så langt mulig kontraktens priser legges til grunn. Prisregulering kalkuleres i så fall som beskrevet i kap. C3, pkt. 32, basert på sist kjente prisreguleringsindeks. Denne prisreguleringen skal tas med på den konkrete skadefakturaen, og skal ikke inngå i de ordinære kvartalsvise prisreguleringsfakturaene.

Dette punktet gjelder ikke skade på entreprenørens eget utstyr (skilt, sperremateriell, o.l.).

16 Eksisterende kabler og ledninger

Entreprenøren er selv ansvarlig for å få påvist eksisterende kabler og ledninger i den grad det er nødvendig for utførelse av kontraktsarbeidet.

17 Riggplass

Entreprenøren holder selv nødvendig riggplass, tomt og bygninger.

Riggplass på vegområde kan normalt ikke påregnes og skal avtales med og godkjennes av byggherren.

18 Kontor, lager eller andre lokaler for byggherren

Entreprenøren skal stille med lagerplass tilsvarende 10 palleplasser som skal brukes til lagring av innkjøpt utstyr. Pallplasser skal være innendørs, det skal også være i tørre omgivelser med minimum 5°C.

19 Grunn – grunneiere

Dersom det er tvil om eiendomsgrenser i forbindelse med kontraktsarbeidet, må entreprenøren kontakte byggherren for avklaring.

Ved behov for grunn utenfor vegområdet for å utføre kontraktsarbeid, skal tiltak avtales med byggherren. Varig erverv av grunn og rettigheter skal beslutes, håndteres og bekostes av byggherren.

20 Samordning mot andre vegholdere

Entreprenøren kan generelt avtale samordning av utførelsen av kontraktsarbeidet med vegholdere på tilgrensende veger. Entreprenøren skal forsøke å avtale slik samordning der det er av vesentlig betydning for resultatet av kontraktsarbeidet med hensyn på trafiksikkerhet og framkommelighet.

21 Samordning med andre entrepriser eller byggherrens egne arbeider

Begrepet ”prosjektet” i kap. C1 pkt. 17 er å forstå som ”vegnettet” i denne kontrakten, jf. kap. C3 pkt. 1.

22 Bruk av byggherrens bygninger og materiell

Gjelder ikke denne kontrakt.

23 Objekter med utilfredsstillende tilstand

På vegnettet finnes objekter med utilfredsstillende tilstand og utbedringsbehov. Også disse objektene skal driftes og vedlikeholdes iht. kontraktens krav. Utbedring av tilstanden inngår kun der dette er beskrevet.

24 Generelt informasjonsgrunnlag fra byggherren

Entreprenøren skal ha tilgang på relevant informasjon om vegnettet som kontrakten omfatter. Byggherren skal uoppfordret, men også på anmodning, overlevere slik informasjon til entreprenøren dersom slik informasjon finnes.

25 Myndighetskrav – tillatelser

Entreprenøren skal på egen bekostning i rett tid innhente, opprettholde og dokumentere informasjon, godkjenninger og tillatelser som er nødvendig for utførelsen av kontraktsarbeidet.

Entreprenøren skal gi byggherren informasjon om kontraktsarbeidet, om firmaet og eventuelt underentreprenører som byggherren på ordinært vis er forpliktet til å gi myndighetene.

26 Meldinger fra byggherren

Hastemeldinger fra byggherren eller VTS vil bli meldt fortløpende på telefon, jf. krav i kap. D1 prosess 18.8, eller gjennom andre hensiktsmessige og avtalte formidlingskanaler.

27 Ekstraordinære værforhold

Begrepet ”fristforlengelse” i kap. C1 pkt. 20 er også knyttet til å oppnå full oppfyllelse av kontraktens krav. Dersom ekstraordinære værforhold eller andre forhold som er omtalt i kap. C1 pkt. 20 er årsaken til manglende oppfyllelse av kontrakten, skal evt. avvik være så små og kortvarige som mulig.

Når en situasjon med ekstraordinære værforhold inntreffer, plikter entreprenøren umiddelbart å varsle byggherren om dette og når denne situasjonen opphører. Inntil kontraktskravene igjen kan oppnås, skal entreprenørens innsats være det maksimale av hva som er mulig med de ressurser som entreprenøren har angitt er tilgjengelige for gjennomføring av kontrakten.

28 Regningsarbeider og utstyr til bruk ved arbeidsvarsling og trafikkavvikling

28.1 Regningsarbeider (jf. kap. C2, pkt. 20)

Entreprenøren må til bruk ved uforutsette hendelser til enhver tid disponere det materiell/utstyr (type og antall) som er beskrevet i kap. D2-S14

Alle kostnader forbundet med innkjøp, drift, vedlikehold og lagring av materiell/utstyr som er beskrevet i kap. D2-S14 skal prises inn i prosess 18.8.

Det betales ikke særskilt for bruk av materiell som er beskrevet i D2-S14, utover timer mannskap for oppsett, vedlikehold og nedtaking. Disse arbeidene inngår som en del av regningsarbeidet.

Ved regningsarbeid betales timepris iht. kap. E4 for transporter av maskiner, utstyr og mannskap. Det betales kun for reel medgått tid, men da maksimalt begrenset av transporttid fra og til utgangspunkt.

Fra base Alta, Porsanger og Tana 4 timer

Timeprisene i kap. E4 inkluderer evt. eget transportkjøretøy for maskiner med fører og for mannskap med verneutstyr, håndverktøy, kabelsøker, aggregat og bærbar utstyr.

28.2 Utstyr til bruk ved arbeidsvarsling og trafikkavvikling. Utgår

29 Priser og prisnivå

Enhetsprisene for hver prosess skal generelt omfatte alle kostnader som er nødvendige for å levere arbeidene i henhold til prosjektdokumentenes krav, herunder også entreprenørens administrasjon samt befaringer med byggherre.

Kostnadene for fjerning av materialer, masser, varer, avfall og snø, opplasting, transport og levering inkludert leveringsavgifter, skal bæres av entreprenøren og er inkludert i kontraktens priser der ikke annet er angitt i kapittel D1 under hver enkelt prosess.

Prisene omfatter også alle kostnader som er forbundet med den tilstanden som vegnettet hadde på det tidspunktet kontraktsarbeidene startet.

Stengning av veger i kortere perioder gir ikke rett til økonomisk kompensasjon. Det samme gjelder dersom ferjer blir innstilt i kortere perioder.

Hvis det skjer endringer i den administrative fordelingen av vegtyper, skal de priser som opprinnelig ble avtalt i kontrakten for den aktuelle vegstrekningen, gjelde.

Det gis ikke prisregulering for endringer i trafikkvolum.

For prosesser med enhet time betales også for nødvendige transporttimer, men kun for transporttid innenfor kontraktsområdet dersom ikke annet er fastlagt for prosessen i kap. D1.

Jf. for øvrig bestemmelser, spesifikasjoner og beskrivelser, bl.a. i punktene "Prisgrunnlag og måleregler" og "Øvrige opplysninger" i kap. D1, samt kap C3 pkt 35

30 Energi-, vann- og avløpskostnader

Kostnader til strøm, vann og avløp til drift av vegutstyr (faste installasjoner) dekkes av byggherren og inngår ikke i kontrakten. Teleutgifter knyttet til faste installasjoner dekkes også av byggherren.

31 Objekter som skal anskaffes av entreprenøren, men der anskaffelseskostnaden ikke skal innkalkuleres i prisene i kap. E3

Ved utskifting eller nyoppsetting av visse objekter gjelder at objektet skal anskaffes av entreprenøren, men at anskaffelseskostnaden ikke skal innkalkuleres i prisene i kap. E3. Hvilke objekter dette gjelder, framgår av beskrivelsen i kap. D1.

Anskaffelseskostnaden skal faktureres særskilt direkte til byggherren. I anskaffelseskostnaden inngår også kostnader som er knyttet til leverandøren av objektet, som frakt til leverandørens lager eller utsalgssted, mm. Anskaffelseskostnaden skal ikke inngå i beregningsgrunnlaget for 15 % regelen i kap. C1, pkt. 19.1

Entreprenøren skal bære alle kostnader forbundet med bestilling av objektet hos leverandøren, kostnader og risiko forbundet med transport fra leverandørens lager eller utsalgssted til monteringssted samt alle øvrige kostnader i henhold til den aktuelle arbeidsprosessen. Disse kostnadene skal innkalkuleres i prisene i kap. E3.

32 Prisregulering

Endringer i prisnivå etter tilbudsfristens utløp, gir rett til tillegg til eller fradrag fra kontraktens priser.

Grunnlag for beregning av reguleringsbeløpet skal være den del av kontraktsarbeidet som er utført.

Avregning skal finne sted kvartalsvis og etter at de nødvendige statistikker for vedkommende kvartal er blitt offentliggjort.

Reguleringsbeløpet "e" for avregningsperioden beregnes etter formelen:

$$e = A \times 0,9 \times (T/T_0 - 1)$$

der

A = Summen av avdragsnotaer for avregningskvartalet basert på kontraktens priser (ekskl. mva.). I verdien for A inkluderes også tilleggsnotater for utført arbeid basert på kontraktens prisgrunnlag.

T_0 = Indekstallet for det kvartalet tilbudsfristens utløp faller i.

T = Indekstallet for avregningskvartalet.

Verdi av T og T_0 beregnes ut fra Statistisk Sentralbyrås "Kostnadsindeks for drift og vedlikehold av vegger. Drift og vedlikehold av vegger i alt".

Fakturaer knyttet til skader som er omhandlet i kap. C3, pkt. 15, har egne prisreguleringsrutiner (jf. kap. C3, pkt. 15). Disse skal ikke tas med i beregningsgrunnlaget for de ordinære kvartalsvise prisreguleringsfakturaene.

33 Feil i objektvolum

Dersom det i løpet av de første 12 måneder etter at kontraktsarbeidet starter oppdages feil i det oppgitte objektvolumet i konkurransegrunnlaget på mer enn 5 % pr. objekttype, kan begge parter kreve forhandling om regulering for det avviket som overstiger 5 % opp eller ned.

Endret oppgjør ved eventuelle feil i oppgitt objektvolum som er nevnt her, fastsettes så langt mulig lineært på basis av avtalte enhetspriser for de aktuelle arbeidene knyttet til standard inndeling av vegnettet.

34 Mengdekontroll

Kap. C1, pkt. 23.2, settes ut av kraft.

35 Endringer og faktura for sluttoppgjør

Mindre vesentlig endring av bevilgningstakt, endring av standard, endring av standardklasse, endring av veglengde eller andre tilsvarende endringer innebærer ikke et vesentlig mislighold av byggherrens kontraktsforpliktelse. Disse forholdene gir følgelig ikke entreprenøren mulighet til å heve kontrakten etter kap. C1, pkt. 29.1.

Ved endringer skal endret oppgjør for rundsumprosesser, unntatt eventuelle prosesser for samhandling, fastsettes lineært på basis av kontraktens priser for de aktuelle arbeidene knyttet til standard inndeling av vegnettet samt aktuelle volum som berøres av endringene.

36 Forlengelse av kontrakt

36.1 Generelt

Byggherren har opsjon på tolv måneders forlengelse av kontrakten. Opsjonen innebærer at kontrakten videreføres i henhold til kontraktens bestemmelser, og at tidspunkt og frister for overtagelse og sluttoppgjør flyttes tilsvarende fram i tid.

Byggherren skal senest fire måneder før kontraktsperiodens slutt skriftlig varsle entreprenøren om opsjonen vil bli benyttet.

36.2 Regulering av rundsumprosesser i kap. E3

For rundsumprosessene i kap. E3, unntatt prosess 18.5, skal total pris for denne opsjonsperioden settes lik 20 % av summen for den opprinnelige kontraktsperioden. Ved utarbeidelse av faktureringsplan for opsjonsperioden fordeles 33 % av denne totalprisen til det første kalenderåret i opsjonsperioden og resterende 67 % til det siste kalenderåret i opsjonsperioden. Denne fordelingsnøkkelen gjelder samtlige rundsumprosesser og vegtyper, dersom annet ikke er bestemt eller avtalt. Allerede avtalte og fortsatt aktuelle endringer knyttet til rundsumprosessene, videreføres inn i opsjonsperioden, men har fortsatt status som endringer.

Dersom kontrakten forlenges iht denne bestemmelsen, gjøres det ingen regulering for prosess 18.5.

36.3 Regulering av øvrige prosesser i kap. E3 og timepriser i kap. E4

For øvrige prosesser i kap. E3 og timeprisene i kap. E4 legges 20 % av mengdene i konkurransegrunnlaget til grunn for kontraktsfestet omfang i opsjonsperioden.

36.4 Øvrige bestemmelser

Kontrakten har flere bestemmelser som er relatert til kontraktssummen. Dersom kontrakten forlenges iht. bestemmelsen i dette punktet, gjelder følgende tillegg og endringer til kontraktens øvrige bestemmelser:

- Kap. C1, pkt. 19.1, tredje avsnitt og kap. C1, pkt. 28, tredje avsnitt: «kontraktssummen» endres til «summen av kontraktssummen, total pris iht. kap. C3, pkt. 36.2, og omfang iht. kap. C3, pkt. 36.3».
- Kap. C2, pkt. 4.4, siste avsnitt:
Hjemmelen omtalt i dette avsnittet gjelder også fakturerte beløp knyttet til opsjonsperioden.
- Kap. C2, pkt. 18, siste avsnitt:
Bestemmelsen i dette avsnittet gjelder også for utbetalinger knyttet til opsjonsperioden.

37 Årsfordeling og fakturering

37.1 Årsfordeling av kontraktssum for rundsumprosesser

Kontraktssummen for rundsumprosessene i kap. E3 fordeles på kalenderår i henhold til fordelingsnøkkelen nedenfor, med mindre annet framgår av kap. D1:

År	Andel av sum rundsumprosesser som skal fordeles til vedkommende år
2023	7 %
2024	20,0 %
2025	20,0 %
2026	20,0 %
2027	20,0 %
2028	13 %

37.2 Faktureringsplan

Grunnlaget for faktureringsplanen for det enkelte år i kontraktsperioden er prisene for rundsumprosessene i kap. E3, med mindre annet framgår av kap. D1, korrigert for eventuelle avtalte endringer. Øvrige kontraktsarbeider/priser inkluderes ikke i faktureringsplanen. Faktureringsplanens totalsum for det enkelte år skal, før korreksjon for eventuelle avtalte endringer, samsvare med årsfordelingsnøkkelen i pkt. 37.1 over.

Entreprenøren skal utarbeide forslag til faktureringsplan for hvert enkelt kalenderår i kontraktsperioden. Dette forslaget skal foreligge innen 15. september for det første kalenderåret.

Faktureringsplanen skal godkjennes av byggherren før den er gyldig..

Faktureringsplanen skal presentere avtalte priser fordelt pr. måned, pr. hovedprosess for det enkelte kalenderår. Årsfordelingsnøkkelen i pkt. 37.1 over gjelder samtlige prosesser.

De månedsfordelte beløp skal være mest mulig realistiske og gjenspeile tidspunktet for når oppgavene forventes å være utført.

Faktureringsplanen danner grunnlaget for avdragsnotaene knyttet til rundsumprosessene.

37.3 Faktura

Fakturering for rundsumprosesser i kap. E3 skal skje når måneden er slutt iht. avtalt faktureringsplan. Fakturaene skal identifisere periode og vegtyper iht. faktureringsplanen. Det skal ikke faktureres for arbeider som ikke er utført, og det skal herunder heller ikke faktureres for perioder der arbeidet har vært stoppet pga streik eller lock-out. Dersom entreprenøren likevel fakturerer for arbeid som ikke er utført, kan byggherren holde tilbake et beløp som tilsvarende det aktuelle arbeidet.

For fakturering av prosesser og arbeider som ikke inngår i faktureringsplanen, gjelder slike bestemmelser:

- Ved disposisjoner der produktleveransen strekker seg over mer enn 28 dager, sendes faktura pr. disposisjon og måned.
- Ved øvrige disposisjoner, sendes faktura pr. disposisjon, senest to uker etter at disposisjonen er avsluttet.

Alle oppgaver og arbeider som skal faktureres iht. kontrakten, vil bli strukturert i disposisjoner etter nærmere anvisning fra byggherren.

Faktura for arbeider utført før pr 31. desember skal være mottatt hos byggherren senest 6. januar påfølgende år.

38 Forskudd

Det utbetales ikke forskudd.

39 Innestående beløp

Bestemmelsene i kap. C1, pkt. 23.3, 5. avsnitt, om innestående beløp settes ut av kraft.

40 Sanksjoner

Byggherren kan foreta trekk i oppgjøret etter dokumentert mangel ved følgende forhold:

1. Administrasjon av kontraktsarbeidene
2. Resultat, tilstand og funksjon

Byggherren skal varsle entreprenøren om forholdet, og entreprenøren skal få anledning til å gi sin forklaring.

Byggherrens beslutning om trekk og størrelsen på trekket skal foretas på grunnlag av mangelens alvorlighetsgrad og konsekvens for trafikantene, kapitalforringelse eller entreprenørens besparelse.

Størrelsen på trekket skal være minimum kr 10 000,- og maksimalt kr 100 000,- for hvert besluttet trekk.

Byggherren kan, etter forutgående behandling av mangelen overfor entreprenøren, bestille arbeidet utført av annen utførende for entreprenørens regning. Byggherrens egne kostnader vil bli tillagt regningen til entreprenøren.

Trekk i oppgjøret skal meddeles på byggemøte og entreprenøren skal utstede kreditnota innen neste byggemøte.

Gjentakelse av tidligere påvist mangel kan føre til ytterligere skjerpet sanksjon.

Byggherren skal ikke ilegge entreprenøren flere sanksjoner for samme forhold selv om forholdet kan knyttes til flere sanksjonsbestemmelser i kontrakten, men byggherren har rett til å velge hvilken sanksjonsbestemmelse som skal nyttes for tilfeller som rammes av flere sanksjonsbestemmelser.

41 Arbeid med reklamasjonsansvar

Byggherren skal informere entreprenøren om alle objekter som har gjenstående reklamasjonsfrist ved kontraktsarbeidenes start. Foreløpig liste er vist i kap. D2-S21.

Alle konstruksjonsmessige arbeider (tilføring, utskifting eller oppgradering av objekt) i kontraktsperioden skal ha reklamasjonstid i henhold til kap. C1, pkt. 27, med mindre annet framgår av kap. D1.

42 Avlevering og overtagelse

42.1 Avlevering ved kontraktsoppstart

42.1.1 Forberedelse

Byggherren skal ta initiativ til en avleveringsforretning senest tre måneder før kontraktsarbeidene starter. Byggherren skal samtidig legge fram plan for gjennomføring av

avleveringsforretningen, herunder opplegg for befaring av vegnettet med dokumentasjon av tilstand som er relevant for kontrakten.

42.1.2 Avlevering

Ved oppstart av kontrakten skal det foretas oppstartsbefaring som grunnlag for avleveringsforretning. Byggherren fører protokoll.

Oppstartsbefaringen inkluderer:

- Befaring av vegnettet etter omforent opplegg
- Dokumentasjon av tilstanden på objekter som er relevant for kontrakten
- Dokumentasjon av eventuelle arbeider som står til rest fra annen kontrakt
- Dokumentasjon av eventuelle arbeider med garantiansvar

42.2 Overtagelse ved kontraktsavslutning

42.2.1 Forberedelse

Entreprenøren skal ta initiativ til en overtagelsesforretning senest fire måneder før kontraktens utløp.

Entreprenøren legger fram forslag til plan for gjennomføring av overtagelsesforretningen. Denne skal inkludere sluttvurdering av tilstanden på vegnettet og de utførte kontraktsarbeider samt sluttrapportering fra entreprenøren.

42.2.2 Overtagelse

Ved avslutning av kontrakten skal det foretas sluttbefaringer som grunnlag for overtagelsesforretning. Byggherren fører protokoll.

Sluttbefaring inkluderer:

- Befaring av vegnettet etter omforent opplegg
- Dokumentasjon av tilstanden på objekter som er relevant for kontrakten

Det skal utarbeides en liste over eventuelle utførte kontraktsarbeider med reklamasjonsansvar utover kontraktsperioden.

42.3 Overtagelse av objekter som tilføres i kontraktsperioden

Ved ferdigstillelse av objekter som er bygd eller installert av entreprenøren, skal det foretas overtagelsesforretning eventuelt med befaring.

Ved overtagelse i kontraktsperioden, skal objektet inngå i entreprenørens kontraktsansvar.

43 Helse, miljø og sikkerhet (SHA og YM)

43.1 SHA-plan

SHA-planen skal lagres og oppdateres i ELRAPP. SHA-planen skal til enhver tid være komplett og oppdatert. Entreprenøren skal oppdatere SHA-planen gjennom innplassering av nye og reviderte dokumenter i katalogstrukturen som er etablert for SHA-planen av

byggherren i ELRAPP. Ved enhver oppdatering av SHA-planen skal entreprenøren i tillegg sende melding om dette til byggherren via ELRAPP.

43.2 Hovedbedrift og samordningsansvar

Entreprenøren er hovedbedrift med ansvar for samordningen av de enkelte virksomheters helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i henhold til arbeidsmiljøloven og internkontrollforskriften.

Dersom det oppstår tilfeller med flere samtidige entrepriser på samme sted, vil en av entreprenørene i de aktuelle entreprisene bli utpekt til hovedbedrift etter arbeidsmiljøloven og internkontrollforskriften.

Byggherren skal varsles umiddelbart dersom entreprenøren oppdager at det kommer til å bli/blir samtidig arbeid på flere entrepriser på samme sted. Dette for at hovedbedrift skal kunne utpekes, eller å unngå samtidig arbeid på samme sted.

Byggherren sender inn forhåndsmelding til Arbeidstilsynet senest en uke før arbeidene starter. Entreprenøren skal legge forhåndsmeldingen, med ajourført oversikt over alle virksomheter, ut i ELRAPP og holde den oppdatert til enhver tid.

43.3 Opplæring og kompetanse

Entreprenøren skal utarbeide prosedyrer som sikrer at all bruk av maskiner, utstyr o.l. utføres av kvalifisert personell som har fått nødvendig opplæring. Personell som skal føre kjøretøy/motorredskap skal være fylt 18 år.

I tillegg til krav i kap. C2, pkt. 27.3 gjelder følgende krav til dokumentert opplæring for denne kontrakten:

1. Kurs i brannbekjempelse (gjelder for alle som arbeider på/langs veg)
2. Årlig opplæring iht FSE
3. Gyldig sertifikat i varme arbeider (iht sertifiseringsordningen til Norsk brannvernforening)

Det vises for øvrig til krav til faglig opplæring beskrevet andre steder i kontrakten.

Kopi av sertifikater og annen dokumentasjon på gjennomført opplæring skal finnes tilgjengelig for byggherren i ELRAPP.

43.4 Arbeidsvarslingsplan

Kopi av gjeldende vedtatte arbeidsvarslingsplan skal sendes til byggherren.

43.5 Ytre miljø

Entreprenøren er ansvarlig for å holde seg à jour med og å oppdatere sine rutiner i forhold til gjeldende krav gjennom hele kontraktsperioden. Byggherren og entreprenøren har plikt til å informere hverandre når en av partene blir oppmerksom på at det har inntruffet forhold/vedtak/endringer som kan ha konsekvens for kontraktsarbeidet.

Uønskede arter og smittestoffer

Det skal bare brukes vann fra offentlig godkjent vannverk/tappested ved gjennomføring av kontraktsarbeidet.

Kulturminner

Kontraktsarbeidet skal ikke komme i konflikt med kulturminner med eller uten forvaltningsplaner. Liste over vegrelaterte kulturminner iht. Nasjonal verneplan Veger-Bruer-Vegrelaterte kulturminner og andre kulturminner i umiddelbar nærhet til veger som inngår i kontrakten, er vist i kap. D2-S33.

Verneområder/naturreservater

Oversikt over verneområder/naturreservater med vernebestemmelser som krever spesiell aktsomhet i gjennomføringen av kontraktsarbeidet, er vist i kap. D2-S07.

43.6 Spesielle bestemmelser om forholdet til håndbok R512 HMS ved arbeider i vegtunneler

Håndbok R512 HMS ved arbeid i vegtunneler, gjelder generelt ved arbeider i tunnel.

I kap. 4.1 stiller *håndbok R512 HMS ved arbeid i vegtunneler* krav om at det ved arbeid i tunnel alltid skal være minst to personer samtidig under arbeidsutførelsen. Dette kravet er ikke absolutt.

For arbeidsoppgaver der *håndbok R512 HMS ved arbeid i vegtunneler* gir konkrete krav til antall personer, f.eks.:

- Ved arbeid i høyden, jf. kap. 6.3
- Ved inspeksjon i høyden, jf. kap. 6.5
- Ved etablering av sikkerhetsforanstaltninger og ved arbeid på eller nær ved spenningsførende luftledningsanlegg, jf. kap. 6.7
- Ved vannbasseng i pumpeump, jf. kap. 6.10

gjelder kravene i *håndbok R512 HMS ved arbeid i vegtunneler* fullt ut.

For arbeidsoppgaver som ikke har slike eksplisitte krav i *håndbok R512 HMS ved arbeid i vegtunneler*, og der gjennomførte risikovurderinger samtidig tilsier at det er forsvarlig at arbeidet utføres alene, gjelder ikke kravet til at det skal være minst to personer samtidig under arbeidsutførelsen.

Så sant entreprenørens risikovurdering/sikkerjobbanalyse (SJA) ikke gir annet resultat, og arbeidsoppgaven ikke omfattes av konkrete krav referert over, gjelder ikke det generelle kravet i *håndbok R512 HMS ved arbeid i vegtunneler*:

- Arbeider som utføres av fører av kjøretøy, selv om kjøretøyet f.eks. kjører sakte gjennom tunnelen.
- Kortere stopp for å plukke opp løse gjenstander som måtte ligge i vegbanen
- Ved inspeksjon/arbeid langs g/s-veg i tunnel
- Ved inspeksjon/arbeid til fots knyttet til objekter utenfor vegbanen, der inspeksjonen/arbeidsutførelsen skjer fra bakke-/gulvnivå, og gangadkomst til inspeksjons-/arbeidsstedet er direkte via g/s-veg, fra parkeringslomme el.l.

- Ved inspeksjon/arbeid til fots, der inspeksjonen/arbeidsutførelsen skjer fra vegbanenivå, når tunnelen er stengt for trafikk, eller kolonnekjørt slik at kjørefeltet nærmest arbeidsstedet er stengt for trafikk.

43.7 Avfallshåndtering

Entreprenørens avfallsplan (se kap. C2, pkt. 28.4) skal sikre en forsvarlig avfallshåndtering i henhold til gjeldende regler.

Planverket skal omfatte både entreprenørens eget produksjonsavfall og eventuelt annet avfall som håndteres i kontraktsarbeidet.

Leverte avfallsvolum/-mengder skal rapporteres av entreprenøren hver måned i skjema R15 i ELRAPP.

43.8 Dokumentasjon og rapportering

Entreprenøren skal hver måned utarbeide Månedssrapport-HMS i skjema R19 i ELRAPP.

43.9 Byggherrens sanksjonsrett

Byggherren kan i tillegg til bestemmelsene i kap. C2, pkt. 29.5 gjennomføre trekk iht. kap. C3, pkt. 40.

44 Krav til bruk av lærlinger

Det kreves at entreprenøren er tilknyttet en lærlingordning og at lærlinger skal delta i utførelsen av kontraktarbeidet.

Kravet kan oppfylles av entreprenører eller en eller flere av hans underentreprenører.

Kravet gjelder ikke dersom entreprenøren kan dokumentere reelle forsøk på å inngå lærekontrakt uten å lykkes. Tilsvarende gjelder dersom entreprenøren har inngått lærekontrakt, men på grunn av forhold som skyldes lærlingen ikke kan benytte vedkommende under kontraktsarbeidene.